

Kirjallinen kysymys KK 315/2015 vp

Martti Mölsä ps

Kirjallinen kysymys Suomen sähköjärjestelmän tilanteesta ja vesivoiman käytön tehostamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Kantaverkkoyhtiö Fingridin 3.11.2015 julkaiseman tiedotteen mukaan Suomi on tulevana talvena entistä riippuvaisempi sähkön tuonnista. Sähkön kulutushuipun ennuste talvelle 2015—2016 on viime talven lukemissa, 15 000 megawattissa, mutta kotimainen sähköntuotantokyky on laskenut. Sähköä on enimmillään tuotava 3 400 megawattia naapurimaista. Pelivaraa tuotantolaitosten ja siirtoyhteysien vikaantumiseen ei juuri ole, ja riski sähkönkulutuksen lyhytaikaisiin rajoituksiin on kasvanut.

Fingridin arvion mukaan siirtoyhteudet riittävät tuomaan tarvittavan sähkön Suomeen myös tulevana talvena ja sähköä on naapurimaissa tarjolla. Pelivaraa tuotantolaitosten ja siirtoyhteysien vikaantumiseen ei kuitenkaan juuri ole, ja mahdollisuus sähkönkulutuksen lyhytaikaisiin rajoituksiin on kasvanut. Fingrid on selvittämässä uusien sähkönsiirtoyhteysien rakentamismahdollisuuksia yhdessä Ruotsin kantaverkkohaltijan kanssa. Vaikka lisäyhteyden rakentamiseen päädyttäisiin, ei yhteys ole käytössä vielä moneen vuoteen.

Helsingin Sanomien 15.11.2015 julkaiseman artikkelin mukaan, Suomen sähköjärjestelmä kävi 13.11.2015 Fingridin mukaan kriittisillä rajoilla. Loviisan kakkosyksikköön tuli tuolloin häiriö ja se irrotettiin valtakunnan sähköverkosta. Fingridin kolmiportaisessa tehopulaa koskevassa menettelyssä lähestyttiin kolmatta, äärimmäistä vaihetta. Jos kiireesti käyttöön otetut, häiriötä varten varatut voimalareservit eivät olisi riittäneet, sähkönjakelua olisi ehkä alettu rajoittaa. Se olisi tarkoittanut, että jakeluverkon haltijoiden olisi tullut rajoittaa alueensa sähkönkulutusta. Sähkö olisi siis saattanut olla jossakin hetkittäin poikki.

Suomen sähköjärjestelmän tilanne on Fingridin toimitusjohtajan Jukka Ruususen mukaan huolestuttava. Kotimaan sähköntuotantokapasiteetti on pienentynyt samaan aikaan, kun Olkiluodon kolmosyksikön valmistuminen on viivästynyt.

Huoltovarmuuskeskuksen 6.11.2015 julkaisemassa raportissa todetaan, että jos pohjoismaisten vesivoimaloiden vesimakasiineissa vesimäärä vähenee ja samaan aikaan tapahtuisi häiriöitä ydinvoiman tuotannossa ja rajoituksia sähkön rajasiirtoyhteysissä, kasvaa (pitkäaikaisen) energiapulan riski pohjoismaisessa sähköjärjestelmässä, erityisesti jos tämä tapahtuu kylmänä vuodenaikana. Normaalisti sähkömarkkinoiden toiminta ratkaisee tämäntyyppiset tapahtumat. Kuitenkin on riski, että sähkömarkkinoilta loppuvat keinot, joten valtioilla sekä näiden viranomaisilla tulee olla valmisteltuja toimenpiteitä, joilla voidaan ehkäistä vakavat seuraukset yhteiskunnal-

Kirjallinen kysymys KK 315/2015 vp

le. Raportin mukaan näitä toimenpiteitä ei ole valmisteltu yhdessä koordinoitusti eikä niistä ole keskusteltu yli rajojen.

Vesivoima on kotimainen, uusiutuva ja päästötön energiamuoto. Motivan mukaan Suomessa oli vuonna 2012 yli 220 vesivoimalaitosta ja Suomen koko vesivoimakapasiteetti on noin 3 190 MW ja vesivoiman vuosituotannon tavoite vuoteen 2020 mennessä on 14 000 GWh (vuonna 2014 n. 13 000 GWh). Tavoitteeseen päästään jo rakennettujen laitosten tehoa kasvattamalla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä turvataksaan sähköenergian riittävyyden ja tehostaakseen vesivoiman käyttöä?

Helsingissä 18.11.2015

Martti Mölsä ps